

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

І.С. ГЛУШЕНКОВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА КАДАСТРУ»

*(для студентів 4 курсу заочної форми навчання
напряму підготовки б.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій»)*

Харків – ХНАМГ – 2011

Програма навчальної дисципліни та Робоча програма навчальної дисципліни «ОСНОВИ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА КАДАСТРУ» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій»). /Харк. нац. акад. міськ. госп-ва, уклад.: І.С. Глушенкова, – Х.: ХНАМГ, 2011. – 15 с.

Укладач: І.С. Глушенкова

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рецензент: к.т.н., професор Шипулін В.Д.

**Рекомендовано кафедрою Геоінформаційних систем і геодезії
протокол № 5 від 12 грудня 2010 р.**

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	4
1 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
1.1 Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	6
1.3 Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	7
1.4 Рекомендована основна навчальна література.....	8
1.5 Анотації програми навчальної дисципліни.....	8
2 РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
2.1 Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	9
2.2 Зміст дисципліни.....	9
2.3 Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	10
2.4 Лекційний курс.....	10
2.5 Лабораторні роботи.....	12
2.6 Індивідуальні завдання: курсовий проект (робота), РГР, контрольна робота тощо	12
2.7 Самостійна навчальна робота студентів.....	13
2.8 Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	13
2.9 Інформаційно-методичне забезпечення.....	14

ВСТУП

Основи землевпорядкування та кадастру є однією з нормативних дисциплін професійного спрямування підготовки бакалаврів напряму 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій».

Програма дисципліни «Основи землевпорядкування та кадастру» передбачає отримання основ теоретичних знань, які включають структуру та зміст територіального землеустрою, роль, значення та місце землеустрою та територіального планування адміністративно-територіальних утворень різних категорій земель, правову та технічну сторони планування використання земель, особливості встановлення меж та впорядкування системи землеволодіння та землекористування адміністративно-територіальних утворень різних рівнів.

Під час вивчення дисципліни студенти отримують необхідні знання і навички для:

- організації екологічно і економічно доцільного використання земель, забезпечення ефективної організації території та розміщення виробництва з урахуванням діючих нормативних правових актів та інструктивно-методичних документів з землеустрою;
- ведення державного земельного кадастру з забезпеченням повноти та достовірності відомостей про всі земельні ділянки в єдиній системі земельно-кадастрової інформації.

1 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Мета, предмет та місце дисципліни

Мета та завдання вивчення дисципліни: формування знань про основні положення землеустрою та земельного кадастру, порядку здійснення землеустрою та ведення земельного кадастру, зміст землеустрою та складові частини земельного кадастру, а також про зміст і методику здійснення землеустрою та ведення земельного кадастру на базовому, регіональному і загальнодержавному рівнях.

Головне завдання даного курсу - прищепити студентам, згідно з їх кваліфікаційною характеристикою, теоретичні знання і практичні навички з реєстрації землеволодінь, землекористувань і об'єктів нерухомості, обліку кількості і якості земель, бонітування ґрунтів та економічної оцінки земель.

Предмет вивчення у дисципліні: коло знань, яке стосується вивчення, обліку та оцінки земельних ресурсів. При цьому вивчаються як теоретичні питання, так і практичні дії щодо ведення державного земельного кадастру на різних адміністративно-територіальних рівнях (сільська, селищна, міська ради, район, область, Автономна Республіка Крим, Україна).

Місце дисципліни «Основи землевпорядкування та кадастру» в структурно-логічній схемі підготовки фахівців напряму підготовки 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій» щодо дисципліни представлено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1 - Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Українська мова за проф. спрямуванням Геодезія Картографія Інформатика і програмування Земельне право Основи ГІС	Фотограмметрія і дистанційне зондування Організація і управління виробництвом

1.2 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни (відповідно до стандартів ОПП)

Модуль 1. Основи землепорядкування та кадастру (3,5 / 126)

Змістовий модуль (ЗМ) 1.1. Основи землепорядкування

1. Об'єкт і предмет землеустрою
2. Мета і завдання землеустрою
3. Поняття землеустрою
4. Зміст землеустрою
5. Історія і тенденції розвитку землепорядних робіт
6. Організація та порядок здійснення землеустрою
7. Документація із землеустрою
8. Класифікація земельного фонду України
9. Структура органів управління земельними ресурсами України
10. Організація землепорядних робіт в розвинених країнах Європи

ЗМ 1.2. Основи кадастру

1. Історичні підвалини поняття кадастру
2. Мета і завдання ведення державного земельного кадастру
3. Кадастрове зонування
4. Кадастрові знімання
5. Кадастрова документація
6. Бонітування ґрунтів
7. Економічна оцінка земель
8. Грошова оцінка земельних ділянок
9. Державна реєстрація земельних ділянок
10. Облік кількості та якості земель
11. Кращі кадастрові системи світу

1.3 Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Освітньо-кваліфікаційні вимоги галузевого стандарту Освітньо-кваліфікаційної характеристики підготовки фахівців напряму підготовки 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій» щодо дисципліни «Основи землевпорядкування та кадастру» наведено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2 - Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
Вміння виконувати дію автоматично, на рівні навички		
Спираючись на чинне законодавство вміти встановлювати: 1. Місце розташування обмежень використання земель. 2. Кадастрові зони та оціночні райони. 3. Кадастрові номери адміністративно-територіальних одиниць.	Виробнича	Технічна
Спираючись на інструкцію уміти виконувати: 1. Геодезичне встановлення меж ділянок та погодження меж. 2. Відновлення меж на місцевості та встановлення меж обтяжень та обстежень. 3. Виготовлення кадастрового плану.	Виробнича	Технічна
Вміння виконувати дію, спираючись на матеріальні носії інформації щодо неї		
Згідно з чинним законодавством вміти складати: 1. План земельно-господарського устрою. 2. План відводу земельних ділянок. 3. Розпланувальне креслення.	Виробнича	Технічна
На базі чинного законодавства вміти проводити: 1. Інвентаризацію земель. 2. Визначення юридичного підтвердження прав. 3. Одержання висновків органів земельних ресурсів та у справах будівництва і архітектури, складання актів на право власності.	Виробнича	Технічна
Вміння виконувати дію, спираючись на постійний розумовий контроль без допомоги матеріальних носіїв інформації		
На основі чинного законодавства вміти визначати: 1. Категорії земель. 2. Порядок їх використання. 3. Їх правовий режим.	Виробнича	Організаційна

1.4 Рекомендована основна навчальна література

1. Теоретичні основи державного земельного кадастру: Навч. посібник / М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула та ін.; за заг ред. М.Г. Ступеня.- Львів: „Новий Світ-200”, 2006.-336 с.
2. Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я., Шпик Н.Р. Кадастр населених пунктів: Підручник.- Львів”Новий світ-2000”, 2004.- 392 с.
3. Ступень М.Г., Добрянський І.М., Микула О.Я., Шпик Н.Р. Містобудівний кадастр: Навч. посібник.- Львів: ЛДАУ, 2003.- 224 с.
4. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. – К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2008. – 576 с.
5. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: Навчальний посібник / Дегтяренко Ю.Ф., Лихогруд М.Г., Манцевич Ю.М., Палеха Ю.М. - К.: Профі, 2007. - 624с., 8 іл.

1.5 Анотація програми навчальної дисципліни

Основи землевпорядкування та кадастру

Мета вивчення дисципліни: формування знань про основні положення землеустрою та земельного кадастру.

Предмет вивчення у дисципліні: коло знань, яке стосується вивчення, обліку та оцінки земельних ресурсів.

Модуль 1. Основи землевпорядкування та кадастру

Змістовий модуль (ЗМ) 1.1. Основи землевпорядкування

ЗМ 1.2. Основи кадастру

Основы землеустройства и кадастра

Цель изучения дисциплины: формирование знаний про основные положения землеустройства и кадастра.

Предмет изучения дисциплины: круг знаний, которые касаются изучения, учета и оценки земельных ресурсов.

Модуль 1. Основы землеустройства и кадастра

Содержательный модуль (СМ) 1.1. Основы землеустройства

СМ 1.2. Основы кадастра

Land management and cadastre bases

The purpose of studying of this discipline is formation of knowledge about substantive provisions of land management and a ground cadastre.

The main target of the study of discipline: shaping the knowledge about condition land management and cadastre.

Module 1. Land management and cadastre bases

Block 1.1. Land management bases

Block 1.2. Cadastre bases

2 РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Розподіл обсягу навчальної роботи студента напряму підготовки 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій» за видами навчальної роботи згідно навчального плану денної форми навчання наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 - Розподіл обсягу навчальної роботи студента

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/годин	Семестр (и)	Години								Екзамен, семестр	Заліки (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КП/КР	РГР		
6.080101 ГІСіТ (заочна форма навчання)	3,5 / 126	6	20	10	-	10	106	-	72	-	7	-

2.2 Зміст дисципліни

Модуль 1. Основи землепорядкування та кадастру (3,5 / 126)

Змістовий модуль (ЗМ) 1.1. Основи землепорядкування (1,5 / 54)

1. Об'єкт і предмет землеустрою
2. Мета і завдання землеустрою
3. Поняття землеустрою
4. Зміст землеустрою
5. Історія і тенденції розвитку землепорядних робіт
6. Організація та порядок здійснення землеустрою
7. Документація із землеустрою
8. Класифікація земельного фонду України
9. Структура органів управління земельними ресурсами України
10. Організація землепорядних робіт в розвинених країнах Європи

ЗМ 1.2. Основи кадастру (2 / 72)

1. Історичні підвалини поняття кадастру
2. Мета і завдання ведення державного земельного кадастру
3. Кадастрове зонування
4. Кадастрові знімання

5. Кадастрова документація
6. Бонітування ґрунтів
7. Економічна оцінка земель
8. Грошова оцінка земельних ділянок
9. Державна реєстрація земельних ділянок
10. Облік кількості та якості земель
11. Кращі кадастрові системи світу

2.3 Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями по формам навчальної роботи студента наведено в табл. 2.2. Практичні заняття з дисципліни не передбачено навчальним планом.

Таблиця 2.2 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/ годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Основи землевпорядкування та кадастру	3,5/126	10		10	106
ЗМ 1.1. Основи землевпорядкування	1,5 / 54	4		4	46
ЗМ 1.2. Основи кадастру	2 / 72	6		6	60

2.4 Лекційний курс

Розподіл лекційного курсу за змістовими модулями та лекціями для студентів заочної форми навчання наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Лекційний курс

Зміст		Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура) 6.080101 ГІСІТ
Модуль 1. Основи землепорядкування та кадастру (3,5 / 126)		
ЗМ 1.1. Основи землепорядкування (1,5 / 54)		
Лекція 1.1. Теоретичні основи землеустрою	Земля як об'єкт і матеріальна основа суспільних відносин Поняття землеустрою Історичні витоки сучасного землеустрою Зміст і завдання землеустрою Визначення земельної ділянки Формування земельних ділянок	2
Лекція 1.2. Управління земельними ресурсами	Землепорядкування як метод державного управління земельними ресурсами Особливості земельних ресурсів у порівнянні з іншими засобами виробництва Структура земельного фонду України Категорії земель Класифікація угідь Зміст, принципи, способи та порядок проведення кількісного та якісного обліку земель	2
ЗМ 1.2. Основи кадастру (2 / 72)		
Лекція 2.1. Теоретичні основи кадастру	Призначення і функції кадастру Принципи ведення кадастру Порядок ведення і сучасний стан Державного земельного кадастру (ДЗК) Функціональне, цільове і оціночне зонування територій населених пунктів	2
Лекція 2.2. Оцінка земель	Поняття і види оцінки земель Економічна оцінка земель Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення Грошова оцінка земель населених пунктів Грошова оцінка земель несільськогосподарського призначення Індксація грошової оцінки земель	2
Лекція 2.3. Державний земельний кадастр	Земельно-кадастрові дані, методи їх одержання, аналізу і систематизації Структура земельно-кадастрових даних Поняття та порядок проведення державної реєстрації	2

2.5 Лабораторні роботи

Зміст лабораторних занять для студентів заочної форми навчання наведено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Лабораторні роботи

Зміст		Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура) 6.080101 ГІСіТ
Модуль 1. Основи землевпорядкування та кадастру (3,5 / 126)		
ЗМ 1.1. Основи землевпорядкування (1,5 / 54)		
ЛР 1.1.	Облік кількості земель	2
ЛР 1.2.	Складання кадастрового плану земельної ділянки	2
ЗМ 1.2. Основи кадастру (2 / 72)		
ЛР 2.1.	Заповнення державного акту на право власності на земельну ділянку	2
ЛР 2.2.	Грошова оцінка земель лісового фонду	2
ЛР 2.3.	Складання файлу обміну земельно-кадастровими даними	2

2.6 Індивідуальні завдання: курсний проект (робота), РГР, контрольна робота тощо

Курсовий проект «Складання землевпорядних та кадастрових документів на земельну ділянку» – 72 годин

Вступ

1 Загальні відомості про об'єкт

2 Проектування земельної ділянки

3 Встановлення меж земельної ділянки і обмежень щодо її використання

4 Складання кадастрового плану та експлікацій

5 Виконання грошової нормативної оцінки земельної ділянки

6 Складання акту на право власності

7 Складання файлу обміну земельно-кадастровими даними

Висновки

Додаток А Копія топографічного плану масштабу 1:500 з нанесенням меж земельної ділянки, запроєктованої до відведення

Додаток Б Викопювання з чергового кадастрового плану

Додаток В Кадастровий план земельної ділянки

Додаток Г Довідка про вартість земельної ділянки

Додаток Д Державний акт на право власності

Додаток Е Файл обміну земельно-кадастровими даними

2.7 Самостійна навчальна робота студента

Розробка курсового проекту – 72 годин

Додаткове вивчення теоретичних питань за літературними джерелами та джерелами мережі Internet зі складанням конспекту – 34 годин

2.8 Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо) з розподілом балів наведено в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Види контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
<i>Всього за ЗМ 3.1</i>	30
Звітні матеріали з лабораторних робіт	15
Конспект з СРС	10
За курсовий проект	5
<i>Всього за ЗМ 3.2</i>	30
Звітні матеріали з лабораторних робіт	15
Конспект з СРС	10
За курсовий проект	5
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ	
<i>Екзамен</i>	40
<i>Всього за модулем</i>	100
Курсовий проект «Складання проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки» – 72 годин	
Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1 Складання землепорядної документації (1 - 3)	30
ЗМ 2 Складання кадастрової документації (4 - 7)	30
Захист	40
<i>Всього за курсовим проектом</i>	100

2.9 Інформаційно-методичне забезпечення

Рекомендовану основну та додаткову навчальну літературу, методичні матеріали наведено в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Рекомендоване інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
Теоретичні основи державного земельного кадастру: Навч.посібник / М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула та ін.; за заг ред. М.Г. Ступеня.- Львів: „Новий Світ-200”, 2006.- 336 с.	ЗМ 1, ЗМ 2
Управління земельними ресурсами: Підручник / Горлачук В.В., В’юн В.Г., Песчанська І.М., Сохнич А.Я. – Львів, «Магнолія 2006», 2007. – 443 с.	ЗМ 1, ЗМ 2
Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я., Шпик Н.Р. Кадастр населених пунктів: Підручник.- Львів: ”Новий світ-2000”, 2004.- 392 с.	ЗМ 1, ЗМ 2
Містобудівний кадастр: Навч.посібник / Ступень М.Г., Добрянський І.М., Микула О.Я., Шпик Н.Р. - Львів: ЛДАУ, 2003.- 224 с.	ЗМ 1, ЗМ 2
Третяк А.М. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. – К., ТОВ «ЦЗРУ», 2008. – 576 с.	ЗМ 1, ЗМ 2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
Геодезичні роботи при землеустрої: Навч. посібник / В.Б. Балакірський, М.В. Червоний, О.Я. Петренко, М.М. Гарбуз. За ред. В.Б. Балакірського / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва, 2008. - 226 с.	ЗМ 1, ЗМ 2
Земельне законодавство України - мережа Internet	ЗМ 1, ЗМ 2
Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: Навчальний посібник / Дегтяренко Ю.Ф., Лихогруд М.Г., Манцевич Ю.М., Палеха Ю.М. - К.: Профі, 2007. - 624с., 8 іл.	ЗМ 1, ЗМ 2
Палеха Ю.М. Економіко-географічні аспекти формування вартості територій населених пунктів. Наукове видання. – Київ: Профі, 2006. – 324 с.	ЗМ 1, ЗМ 2
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп’ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
Програми “ТОПОГРАД”, “ИНВЕНТ-ГРАД”, ArcView 3.1	ЗМ 1, ЗМ 2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ГЛУШЕНКОВА Ірина Сергіївна

Програма навчальної дисципліни та Робоча програма навчальної дисципліни «ОСНОВИ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА КАДАСТРУ» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій»).

Рецензент *П.І. Лоцман*
Відповідальний за випуск *І.М. Патракеєв*
Комп'ютерне верстання: *Н.М. Колісник*

План 2011, поз. 75 Р

Підп. до друку 22.02.2011 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60x84 1/16
Ум. друк. арк. 0,9
Зам. № 6961

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001